

Visos Europos „Green Belt“ konferencija 2012 metais

Europos Žalioji juosta panaikina sienas. Gamta vienija!

Beveik 40 metų geležinė uždanga, skyrusi Vakarų ir Rytų Europą, sukūrė išskirtinį ekologinį tinklą ir unikali memorialinį kraštovaizdį. Nepaisant okupacijos, pasienio ruožas, kuris tęsėsi daugiau negu 12,500 kilometrų nuo Barencio iki Juodosios jūros, gamtai sudarė išskirtines sąlygas išlikti. Visiškai atsitiktinai padalinta Europa rūpinosi gamtos apsauga bei vertingų rūšių išsaugojimu. Pasienio ruožas tapo unikali priedanga nykstantiems augalams ir gyvūnams. Aplinkosaugininkai dar 1970 m. atkreipė dėmesį į netrukdomą laukinės gamtos gausėjimą tam tikrose Europos zonose.

„European Green Belt“ projektas, atsiradęs 2003 metais buvo skirtingų regioninių iniciatyvų sąjunga į vieningą Europos iniciatyvą. Šiuo metu „Green Belt“ vienija 24 valstybes ir yra Europos ekologinio tinklo pagrindas bei svarbus indėlis visai Europos Žaliosios infrastruktūros plėtrai. „Green Belt“ yra tarptautinio bendradarbiavimo ir Europos gamtinio ir kultūrinio paveldo išsaugojimo simbolis. Ekologinis koridorius, einantis palei Europos „Green Belt“, sudarytas iš 40 nacionalinių parkų. Daugiau nei 3,200 saugomų teritorijų yra išsidėstę šioje 50 kilometrų buferinėje zonoje, kuri driekiasi beveik visuose Europos bio-geografiniuose regionuose.

Informaciją apie Europos „Green Belt“ teikia:

Regioninis koordinatorius

Fenoskandijos Green Belt
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Norvegija
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Suomija
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Baltijos Green Belt
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Centrinės Europos Green Belt
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Balkanų Green Belt
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Remiamas Vokietijos gamtosaugos federalinės agentūros (BfN)/ Vokietijos aplinkos apsaugos, gamtos apsaugos ir branduolinės saugos ministerijų.
www.bfn.de

Pirmasis leidimas, 2013 • Spausdinta ant 100% perdirbto popieriaus

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net

Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner, J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society, Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlumprecht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl, W. Willner.

EURONATUR

Dizainas Nuotraukos

Antspaudas

europėan
greenbelt

Europos
Žalioji juosta
panaikina sienas. Gamta vienija!

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Rudasis lokys, Suomija-Rusija

Baltijos jūros pakrantė

Lelijos (*Lilium albanicum*), Makedonija-Albanija

“European Green Belt” sudaro keturi pagrindiniai regionai: Fenoskandijos, Baltijos jūros, Centrinės Europos ir Balkanų. Pagrindinį iniciatyvos valdymą atlieka koordinavimo grupė, susidedanti iš visų regionų atstovų. Kiekvienas regionas turi regioninį koordinatorių ir šalyje esančius Nacionalinių centrų atsakingus asmenis.

Fenoskandijos Žalioji juosta – milijonas hektarų saugomos teritorijos.

Fenoskandijos „Green Belt“ yra nusidriekusi 1,350 kilometrų palei Norvegijos, Rusijos ir Suomijos sieną, nuo Barenco iki Baltijos jūros. Tai laukinės gamtos juosta, šiaurinėje dalyje gausi kerpėmis, samanomis ir žemaūgiais krūmais. Centrinę ir pietinę dalį sudaro neapbrėpti taigos plotai, kur prieglobstį randa stambieji žinduoliai (pvz.: rudieji lokiai ir briedžiai). Fenoskandijos kraštovaizdyje gausu pelkių, liūnų ir ežerų. Tokioje aplinkoje veisimosi buveines randa Suomijos nacionalinis paukštis - gulbė giesmininkė.

2010 vasario mėn. Norvegijos, Suomijos ir Rusijos aplinkos ministrai pasirašė bendradarbiavimo memorandumą dėl Fenoskandijos „Green Belt“. Memorandumas palengvina ekologinį, ekonominį ir socialinių požiūriu tarpvalstybinį bendradarbiavimą.

Baltijos Žalioji juosta – Pajūrio juosta

“Baltic Green Belt” driekiasi Baltijos jūros pakrante. Ši Europos Žaliosios juostos dalis yra unikalioji jūros biologine įvairove bei labai skirtinga pakrante, išsiskiriančia didelėmis kopomis, plačiais paplūdimiais, įspūdingomis atodangomis bei unikaliomis mariomis. Buvusi sovietų karinė zona atstojo gamtinius

draustinius milijonams migruojančių paukščių ir daugybei jūros gyvūnų (pvz.: pilkiesiems ir žieduotiesiems ruoniams). Tačiau nuo 1990 m. pradžios teritorijos patiria nemenką spaudimą dėl regiono plėtros. Vienas didžiausių uždavinių „Baltic Green Belt“ iniciatyvai išsaugoti vertingus šio gražaus ir populiarus kraštovaizdžio gamtinius ir istorinius turtus.

Centrinės Europos Žalioji juosta – kraštovaizdžių įvairovė

Centrinės Europos „Green Belt“ sudaro gana įvairus kultūrinis kraštovaizdis, kuriame intensyviai vykdoma žemės ūkio veikla. Juosta eina per miškingą Čekijos masyvą, turtingą tarpvalstybiniais nacionaliniais parkais – Bohemijos miškas/Šumava bei apima Muros ir Dravos upių užliejamas pievas.

„Green Belt“ toliau driekiasi ilgu Karavankės kalnų masyvu ir baigiasi Julijaus Alpėmis prie Adrijos jūros. Dėl gretimų valstybių paramos regioniniu ir nacionaliniu lygiu bei Europos Sąjungos finansavimo, suinteresuotos šalys kartu su „Green Belt“ įgyvendino du tarptautinius projektus. Pagrindiniai tikslai yra plėtojant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, apsaugoti „Green Belt“ kaip ekologinį koridorių ir išskirtinį kraštovaizdį bei skatinti tvarią regioninę plėtrą.

Balkanų Žalioji juosta – Kalnuotoji juosta

Piečiausia Europos „Green Belt“ dalis yra svarbi biologinės įvairovės ir endemizmo vieta, kuri daugiausiai apima Balkanų pusiasalio kalnus bei sudaro įvairiarūšę, natūralių kraštovaizdžių, nepaliestos Alpių ekosistemos, miškų, stepių buveinių, ežerų ir pakrančių zonų mozaiką. Be nepaprastų kultūrinių kraštovaizdžių išsivystė daugybė nykstančių augalų ir gyvūnų rūšių. Virš Sakaro kalvų palei Bulgarijos Turkijos sieną ratas ore suka karališkasis erelis. Atokios pasienio teritorijos ir mižiniški miškai yra baikščių gyvūnų, tokių kaip Balkanų lūšis, namai.

Lietuvos „Green Belt“ – trys pajūrio perlai

Žalioji juosta mūsų šalyje apima 98 km besitęsiančią smėlėtą pakrantę bei prie jos įsikūrusius Pajūrio regioninį parką, Kuršių neriją bei Nemuno deltos regioninį parką. Tarp Kuršių marių ir Baltijos jūros esantis siauras Kuršių nerijos pusiasalis sudarytas iš vandens srovių atnešto smėlio yra vertingiausias Lietuvos pajūrio kraštovaizdžio kompleksas su unikaliu Europoje kopagūbriu. Per neriją nusidriekia paukščių migracijos kelias. Nemuno deltos parkas – tai salos, protakų raizgalynė, užliejamos pievos, pamario pelkės ir miškai, todėl čia puikios sąlygos migruojantiems paukščiams. Pajūrio regioninio parko pakrantė pasižymi plačiais paplūdimiais, kuriuos vietomis keičia skardžiai su virstančiais medžiais.